

דן בן-אמוץ:

„השנה אגבה 20 שקל תמורת חתימה!“

כל שנה, לפני שבוע הספר, אני נשבעת שיתר לא אדבר עם דן בן-אמוץ, וכל שנה אני מדברת איתו. מה לעשות? כמעט תמיד יש באמתחתו איזה ספר פיקטיו, שאי אפשר להתעלם ממנו. השנה הוא יציג בשבוע הספר את „המילון אחול מאניוקי לעברית מדוברת חלק בית“, אותו כתב יחד עם נתיבה בניהודה. חוץ מזה יציג ספר עצמאי, בשם „סיפורים פה סיפורים שם“. בשמות הוא חזק. מה פירוש בעברית מדוברת אחוז מאי ניוק?

מצויין, נהדר, מיוחד במינו, ממזרי. מה פירוש המילים בערבית?

זה בכלל לא חשוב, כי בעברית מדוברת זה מקבל שימוש אחר, כמו למשל אחול שרמוטה, שבעברית מדוברת זה נהדר, נפלא, ובמקור בערבית זה ביטוי גס, כי שרמוטה זה זונה.

האם אתם מציינים בספר את מקור ה"ביטוי הסלנגי?"

מה פיתאום? מה, אנחנו עוסקים בחקר המילה? אנחנו נותנים את ההגדרה ואחר-כך נותנים מובאה באיזו צורה אפשר להגיד את המילה בתוך מישפט. מה זה פה, מחקר פילולוגי? לא, זה מילון. פשוט מילון. איך חושב שמעניין לדעת את מקור הביטוי?

מה, אני צריך לענות על הציפיות של כל אחד? מי שרוצה ארכיאולוגיה של מילים, שיחפש במקום אחר. בכך זאת, אתם כותבים ומתרגמים סלנג בהתחוותו.

מה שאמרת עכשיו זה קישקוש, זה לא סלנג בהתחוותו. זוהי עברית הקיימת שנים.

כמה מילים יש במילון?

6000, שלא הופיעו בכרך הראשון. אנחנו עובדים על זה מזה 1972, עשר שנים.

עבודת נמלים.

האמת היא, שהחומר היה מוכן לפני שנתיים, אלא שחלק מהחומר נפל מהאופנוע של הנערה-השליח, עברה עליו משאירת והרסה 90 עמודים.

למה כסף תגבה השנה תמורת החתימה על הספרים שלך?

20 שקל, וזה פחות מהאינפלציה. לפי האינפלציה הייתי צריך לגבות 23½ שקל.

איך מסתדר שבוע הספר, שיש בו הניחות גדולות, עם האידיאולוגיה שלך שא לא לע" שות הנחות ולא לתת ספרים במתנה?

ההנחה היא לא על חשבון הסופר, הסופר מקבל תמלוגים מהמחיר לצרכן. ההנחה היא על חשבון המו"ל ועל חשבון המפיץ.

אריה פלוגה:

„לא בוכים על חלב שנשפך!“

הפינוי מאופירה ומימית חלף עבר לו, עוד לא עבר חודש והחיים חזרו למסלולם הרגיל. מפוני ימית ואוי פירה קיבלו את הפיצויים והלכו הביתה. איך הם מסתדרים? אני יודעת איך מסתדר אחד מהם: אריה פלוגה, המכונה פלוגי וגם המלאך משארם. לפני שהגיע לאוי פירה הוא היה ירושלמי. בירושלים הוא היה אחד ממלכי „טעמון“, „בית-האמנים“, בשארם-אל-שייח' הוא היה שותף של מיכאלו במיסעדת הדגים הנוודת „המיפלט האחרון“.

באחד הימים טיילן אלי פלוגי וסיפר לי שהוא עור מד לפתוח מיסעדה ביחד עם עוד מפונה שארמי ידוע, אלכס איש „מלך הים“, השניים לקחו בית בשכונת שייח'מוניס שליד רמת-איבג והפכו אותו למיסעדת דגים במתכונת „המיפלט האחרון“.

בין אידרה לאידרה שאלתי את פלוגי: כמה מפונה אופירה, איך השתקמת בעיר הגדולה תל-אביב?

אף פעם לא הכרתי את תל-אביב. הייתי בכל העולם ולא הגעתי לתל-אביב. כשעזבנו את שארם, עם דמעות וכל הסיפור הזה, חזרתי באופן טיבעי לירושלים. אבל מה? התיישבתי. היושב בעיר חוגג, זה לא מה שהיה פעם.

מכיוון שבתל-אביב התמקמה חבורה גדולה של פליטי שארם, החלטתי לבוא לבקר. באתי ללילה אחד, למסיבה. לקחו אותי לשייח'מוניס, לעוד מסיבה ואמרו לי: בוא נפתח מיסעדה. אמרתי: למה לא? והנה אני כאן. צילה דגים על האש. בינתיים אני מאכיל חברים, אחרי-כך בטח יבואו אחרים, שיהפכו לחברים.

לשארם אתה מתגעגע?

באת לבאס אותי עכשיו או באת לאכול דגים? לא בוכים על חלב שנשפך, חאלאס!

אמנון ברזילי:

„אילו ידע רבין, היה משתמש בזה!“

העתונאי אמנון ברזילי פירסם בשבוע שעבר את סיפור הפוטש הכושל, שתיכנן לפני שש שנים שמעון פרס יחד עם ראשי הליכוד, להפלתו של ראש-הממשלה דאז, יצחק רבין.

איך הגעת לסיפור הפוטש?

כתבתי ספר על ד"ש, העומד לצאת לאור בשבוע הבא. הכנתי חומר במיוחד על תקופת עלייתו של ידע: איך בכלל מצאו אותו, מי הביא אותו. כך עליתי על סיפור הפוטש, שתוכנן באותה תקופה.

מדוע לא פירסמת אותו עד היום?

רציתי שזה יהיה הסקופ של הספר. דיברתי, למשל, עם גד יעקובי, והוא אמר לי: „אני יודע מי המקור שלך. לקחתי את הכתבה שפירסמת והשוויתי עם היומנים שלי. כל הכבוד, התאריכים תואמים להפליא.“

גם יעקובי היה מעורב בפוטש?

אני יודע שהוא לא היה נלהב. הוא סיפר לי שאמר בזמנו לפרס לא להתפתות. המהלך יפגע בו, למרות שהוא עצמו היה פאסיבי. אל תשכחי שהוא לא אמר: חברה, צאו מזה! אלא נתן לחברה לשחק לפניו.

מה היתה עמדתו של הנשיא נבון, גם הוא איש רפ"י לשעבר, שהיה אז יושב-ראש ועדת-החקירה-הביטחון של הכנסת?

ב-2 בפברואר רבין היה בחו"ל, וההכנות לפוטש היו בעיצומן. בקומה ה-15 של בית כור, בלישכתו של מאיר עמית, נפגשו אהרליה יריב, דויד גולומב ויצחק נבון, שבא לפגישה ביוזמת השלושה. הם גם באו אליו בהצעה המדהימה: לפרוש ממיפלת העבודה ולהצטרף לרשימה החדשה שמקים ידע.

נבון אמר לא. הוא התנגד לפוטש. זה לא היה לרוחו. אפשר לומר שגד יעקובי ויצחק נבון, למרות היותם אנשי רפ"י, הביעו באופן חרישמי את התנגדותם.

בגין טוען כאילו פרס פנה אליו אישית בעניין הזה.

בגין מבלבל שני מיקרים. האמת היא שפרס לא פנה אל בגין. בגין היה בכלל בארצות-הברית. באותה תקופה שהה גם רבין בארצות-הברית. לכן הסיפור שפרס בא אליו אינו נכון. כל המגעים נעשו עם נדאון.

איך אתה מסביר את זה שבגין דיבר על הפוטש שבוע לפני שהספר שלך מתפרסם?

אין לי מושג. זו מיקריות. פרץ ולין עזבו, פרס טען שגם בגין חתרן, ואו בגין אמר לו: אני חתרן, הרי אתה באת אלי כדי להפיל את רבין! האמת היא שהוא מתבלבל. פרס לא בא אלי.

רבין ידע, ידעתך, על הפוטש?

אמרו לי שהוא ממש נדהם מהגילוי. הוא לא ידע על זה דבר. אילו ידע היה משתמש בסיפור הזה בסיפור, כאסמכתה לכך שפרס הוא חתרן ותכנן, כפי שטען.